

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Goeree-Overflakkee
Koningin Julianaweg 45
3241 XB Middelharnis

Datum: Nijmegen, 7 november 2015
Onderwerp: historische boerderijen op Goeree-Overflakkee

Geacht College,

Medio september van dit jaar stuurde ik u een brief over mijn zorgen betreffende de historische boerderij aan de Nieuwe Stadse Zeedijk 5 te Stad aan 't Haringvliet. Geruime tijd hierna heb ik contact gehad met uw beleidsambtenaar 'monumenten', de heer Van Rees. Hij deelde mij mede, dat uw college (eerste) stappen had ondernomen om in contact te raken met de eigenaar van genoemde boerderij. Mijn waardering voor dit initiatief, te meer daar het in feite ingrijpt in een privé situatie (i.c. particulier eigendom). Maar geoorloofd, aangezien het hier een sterk verwaarloosd rijksmonument betreft.

Ook heeft u eerder dit jaar van de Bond Heemschut, afdeling Zuid-Holland hierover een brief ontvangen. De Bond wijst u in zijn brief, zoals ook in mijn brief van september, op het instrument van handhaving in dezen. Ik hoop en verwacht dat u op het ingeslagen pad, in eerste instantie overleg met de eigenaar, doorpakt. Fondsen voor restauratie en inrichting volgens een andere ruimtelijke bestemming dan de agrarische zijn er, al is het goed zoeken en slim insteken. Volhouden is hierbij het adagium.

Maar, ik als nu zie dat er een tweede historische (achttiende eeuwse), zeer sterk verwaarloosde boerderij, aan de Groeneweg 2 te Den Bommel, al enige jaren te koop staat – en in die staat nooit verkocht zal worden – moet ook voor deze hoeve het ergste worden gevreesd. Evenzo betreft het hier particulier eigendom, waar qua onderhoud niets meer aan gedaan wordt. Waarschijnlijk berust er nog een agrarische bestemming op het huis, wat de verkoopbaarheid beslist niet bevordert. Een hopeloze situatie? Dit behoeft niet het geval te zijn!

Evenals bij de hoeve in Stad aan 't Haringvliet zal voor een mogelijk behoud van de stee aan de Groeneweg 2 (vermoedelijk) de bestemming aangepast moeten worden en met de verkopende partij in overleg moeten worden getreden. Wellicht is er dan eerder een particulier te vinden die het pand koopt, restaureert en er een woon- en/of kleine dienstverleningsfunctie aan wil geven. Mogelijk dat er dan zelfs weer een schuur (met moderne middelen) aan vast gebouwd gaat worden. In geval van oude hofsteden zijn talrijke voorbeelden 'van geheel nieuw binnen en zo authentiek mogelijk buiten' te vinden op Zuid-Beveland, met een schitterend resultaat als gevolg en weer een sieraad voor het landschap. Specifiek in de 'zak' van Zuid-Beveland zijn veel voorbeelden te vinden.

Op een dergelijke wijze kunnen cultuurhistorische iconen behouden blijven en kan het landschap, i.c. dat van Goeree-Overflakkee, een stuk aantrekkelijker worden voor de toerist, de recreant én de eigen bewoner.

En verder....., als ik nu ook verneem dat er een sloopvergunning is aangevraagd voor de Pauwestee aan de Staakweg in Dirksland – wederom een historische hoeve maar nu uit het begin van de negentiende eeuw en waarover overigens nog geen besluit is gevallen – dan is het algehele beeld op cultuurhistorisch vlak van Goeree-Overflakkee een droevige.

Uw college zou in deze sector een veel actiever beleid moeten gaan voeren. Destijds had de voormalige gemeente Goedereede een actief monumentenbeleid, dat veel moois heeft opgeleverd en dat Goedereede van een sterk vervallen stadje in de jaren zestig van de twintigste eeuw heeft gemaakt tot de monumentenparel van nu. De recreant en de toerist hebben het stadje daarom weten te vinden. Ook het culturele aspect, gekoppeld aan het historische, heeft hierdoor in Goeree een 'boost' gekregen. Een 'dood' plaatsje werd nieuw leven ingeblazen.

De nieuwe gemeente Goeree-Overflakkee zou een dergelijk, actief monumentenbeleid voor het hele eiland moeten opstellen. Als er voor een niet onbelangrijk deel op sociaal-economisch vlak gekozen wordt voor het creëren van werkgelegenheid in de toeristisch-recreatieve sector, zal tegelijk een actief monumentenbeleid een gemeentelijk speerpunt moeten worden. Het zal zelfs een voorwaarde zijn voor (nieuwe) toeristisch-recreatieve werkgelegenheid.

College, er is werk aan de winkel. Te meer ook, omdat de gemeente Goeree-Overflakkee op de 'ranking list' qua gemeentelijk monumentenbeleid in de laagste regionen scoort, terwijl er relatief (nog) veel historische erfgoed is. Daar moet wel voor gezorgd worden.

Gelet op dit alles, van mijn kant een dringende oproep aan uw college om een actief monumentenbeleid te gaan opzetten, waarbij ook soepel met bestemmingsverandering zal moeten worden omgegaan. En daar hoort evenzeer bij een actieve en soms stevige houding richting eigenaren van monumenten, niet alleen als het rijksmonumenten betreft, maar net zo goed bij gemeentelijke monumenten. En bij uitstek in geval van beeldbepalende monumenten in het open landschap: de Flakkeese boerderij.

Bij het systematisch nalaten van onderhoud aan de (belangrijkste) monumenten zal handhavend opgetreden moeten worden. Maar, misschien is er ook een houding als 'ondernemende' overheid mogelijk? Dan kunnen monumenten bijvoorbeeld via een Stichting Dorpsherstel met onder meer gemeentelijke voorfinancieringsmiddelen worden aangekocht, gerestaureerd en vervolgens worden doorverkocht aan marktpartijen/particulieren.

Is dat een te bewandelen weg?

Ik doe een groot en welgemeend beroep op uw college voor een dergelijke beleidshouding. Niet in de laatste plaats om een aantal kenmerkende boerderijen op Goeree-Overflakkee te redden van een onherroepelijke ondergang. Wat zullen we daar anders later spijt van hebben!

CC. De leden van de gemeenteraad, Bond Heemschut/afdeling Zuid-Holland, Stichting tot bescherming van het dorpsgezicht Goeree-Overflakkee.

Met vriendelijke groet,

Drs. G. (Gerbrand) Hoek
(oud-inwoner van Goedereede)
Van Bronckhorstdreef 31
6534 VB Nijmegen
Email: ghoek@upcmail.nl
Tel. 024 356 5177, mob.: 06 16300 328